

Motion till riksdagen 2021/22:1019

av **Marlene Burwick (S)**

En utrikespolitik för klimatet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att göra klimathänsyn till en integrerad del av hela utrikespolitiken och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hotet från klimatförändringarna är en av vår tids absoluta ödesfrågor. För att förhindra katastrofala scenarion behöver hela världen göra en snabb grön omställning under de kommande åren i enlighet med Parisavtalet. För att kunna klara av detta behöver ansträngningarna öka betydligt i hela världen. Arbetet behöver bedrivas på alla fronter, både i Sverige och globalt.

Utrikespolitiken har en viktig roll att spela i detta, men möjligheten utnyttjas inte fullt ut i dagsläget. Sverige bör därför undersöka möjligheten att lansera en ny utrikespolitisk satsning: en utrikespolitik för klimatet.

Den socialdemokratiska regeringen lanserade 2014 den feministiska utrikespolitiken. Den har genomsyrat hela den svenska utrikespolitiken, fått bra internationellt genomslag och bidragit till att både sätta ljus på dessa frågor och sätta Sverige på kartan. Den feministiska utrikespolitiken och demokratisatsningen, som lanserades 2019, har inneburit en kraftsamling av UD:s omfattande resurser, vilket innebär att Sverige kunnat främja dessa frågor i en mängd olika sammanhang, inklusive i EU, FN och det bilaterala arbetet.

Klimatfrågan är till sin natur global och behöver i större utsträckning prioriteras som en utrikespolitisk fråga. För att klara utmaningen krävs en omställning överallt, som också tar hänsyn till rättviseaspekter. För att behålla legitimiteten för den nödvändiga gröna omställningen är det också viktigt att samarbetet mellan länder stärks och att alla länder gör sin del. Alla framsteg som kan göras, oavsett var, tjänar både Sverige och resten av världen. Sverige kan leda genom exempel, där socialdemokratins

vision om det gröna folkhemmet eller fossilfria välfärdssamhället är viktig för att visa på att det är möjligt att ställa om till ett samhälle som är både hållbart och rättvist.

Klimatfrågan får också en allt större påverkan på andra traditionella utrikespolitiska frågor som konflikter, migration, säkerhet, resursfrågor och fattigdomsbekämpning. Sveriges nationella säkerhetsstrategi är ett bra exempel på hur klimatfrågan är en av de största säkerhetsfrågorna under kommande år. Även Agenda 2030 visar tydligt på hur klimatfrågan är nära kopplad till de övriga politikområdena.

En klimatsatsning i utrikespolitiken skulle engagera utrikesförvaltningens alla tre ben: utrikespolitiken, handeln och utvecklingssamarbetet, och därmed ge större samstämmighet och kraft. Likt den feministiska utrikespolitiken skulle en klimatsatsning innebära att frågorna genomsyrade politiken som helhet, att Sverige gick i bräschen för att utveckla policy, driva frågorna i olika utrikespolitiska fora och arbeta med strategisk kommunikation. Genom detta skulle Sverige kunna uppnå tydliga resultat på många områden.

Genom att engagera hela utrikesförvaltningen kan man driva klimatfrågorna anpassat efter kontext. Klimatomställningen kommer att bli en allt större inrikespolitisk fråga i de flesta länder, och en växande insikt finns om behovet av åtgärder. I bilateralt arbete kan Sverige bidra till att frågan uppmärksammas (på samma sätt som vi arbetar för t.ex. mänskliga rättigheter, jämställdhet och andra profilfrågor) och att bidra till att erbjuda lösningar som passar olika länder där vi även visar på möjligheter och vinster med en grön omställning. Detta innebär också ett ömsesidigt erfarenhetsutbyte, där Sverige har mycket att lära av andra länder.

Sverige bör arbeta för att klimatfrågan får större genomslag även i EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och att EU:s utrikespolitiska och biståndspolitiska resurser används med full kraft. En utrikespolitik för klimatet är också ett sätt för Sverige och EU att visa det ledarskap som är så efterfrågat, då vi ligger mer i framkant än många andra stora aktörer.

Klimatförändringarna kommer att slå hårdast mot jordens fattigaste. Mycket mer kan göras i form av styrning av både svenskt bistånd, EU:s resurser och internationella banker och FN-organ där krav ställs på att klimataspekter ingår för att se till att vi använder dessa resurser för att främja en nödvändig omställning.

Sverige har också många konkurrenskraftiga lösningar att erbjuda genom företag i framkant inom grön innovation. En klimatdiplomati som främjar dessa bidrar också till att skapa svenska jobb och uppmuntra den nödvändiga teknikutveckling som krävs för en omställning till ett hållbart samhälle.

Marlene Burwick (S)